

Kornya László

Bibliográfia

Gragger Róbert (Aranyosmarót, 1867 – Berlin, 1926) halálának 75. évfordulóján – a megjelenés időrendjében

Megemlékezések Gragger Róbert haláláról

Dem Andenken Robert Graggers. *Ungarische Jahrbücher*. Begründet von Robert Gragger. Herausgegeben vom Ungarischen Institut an der Universität Berlin. Band VII, Berlin 1927.

C. H. Becker: Robert Gragger. Uo. 1–22. (Eine Gedächtnisrede, gehalten in der Alten Aula der Berliner Universität)

Biographische Daten [von Robert Gragger]. Uo. 23.

[Bibliographie der Nekrologen]. Uo. 23–24.

Biobiographia Graggeriana. Uo. 25–32.

Randbemerkungen zu den Ungarischen Jahrbüchern. [Az „Ungarisches Institut an der Universität Berlin” válasza Halász Gábornak a Magyar Szemle 1927. szeptemberi, „Az Ungarische Jahrbücher margójára” c. cikkére, 101–102.] Uo. 451–454.

Eckhardt Sándor: Gragger Róbert. *Napkelet*, 1926/10. 981–982.

Gyulai Ágost: Gragger Róbert. *Egyetemes Philológiai Közlöny*, 1926.

Farkas Gyula: *Gragger Róbert emlékezete*. Kiadja az Eötvös-Collegium volt diákjainak Szövetsége, Pécs, 1927.

Gragger-emlékkönyv. Forschungsarbeiten des Ungarischen Instituts in Berlin. Berlin 1927.

C. H. Becker porosz kultuszminiszternek a Berlieni Egyetem régi aulájában mondott emlékbeszéde. *Gragger Róbert emlékezete*. Minerva-könyvtár IV, Budapest, 1927. 3–27. Különnyomat a *Minerva* 1927. évfolyamából. (Vö. C. H. Becker, *Ungarische Jahrbücher* VII, 1927.)

Szekfü Gyula: Gragger Róbert művelődésünk történetében. Uo. 28–42.

- Farkas, Julius: Die Zeitschriften der Ungarnkunde. Dem Andenken R. Graggers gewidmet. Begründet von R. Gragger. Unter Mitwirkung von W. Bang, Z. von Gombocz, E. Lewy, K. Schünemann; herausgegeben von J. von Farkas; *Ungarische Jahrbücher* XI. Berlin 1931. 1–14.
- Bessenyei Ákos: *Gragger Róbert*. Budapest 1944. [Az egyetlen Gragger-monográfia.] 63 p.
- Szent-Iványi, Béla: Finnisch-ugrische Sprachwissenschaft und Ungarnkunde an der Berliner Universität. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Humboldt-Universität zu Berlin*. Beiheft zum Jubiläumsjahrgang IX, 1959/60. 45.
- Bodolay, Géza: Die Glanzzeit der Hungarologie in Berlin. *Budapester Rundschau* 24/1978: 6.
- Décsy, Gyula: Nachwort des Herausgebers: Dem 50. Band der Jahrbücher zum Geleit. *Ural-Altäische Jahrbücher* 50. Göttingen. 1978. 187–190.

I. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus (Budapest, 1981)

- Keresztury Dezső: Egy magyarságtudományi műhelyről. *Hungarológiai oktatás régen és ma*. Szerk.: M. Róna Judit. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983. 82–86. (Elhangzott a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság rendezésében tartott I. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson, Budapesten 1981 augusztusában.)

Megemlékezések Gragger Róbert születésének 100. évfordulóján

- Barta, János: Erinnerungen an Gragger. *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 3. Schriftenreihe des Fachbiets Hungarologie und Finnougristik der Humboldt-Universität zu Berlin. Herausgegeben von Paul Kárpáti und László Tarnói. Berlin–Budapest, 1988, 11–13. (Elhangzott a hungarológia oktatása és kutatása megalapítójának, Gragger Róbertnek 100. születésnapja alkalmából rendezett nemzetközi tudományos kollokviumon a berlini Humboldt Egyetem rendezésében, 1987. november 4–5.)
- Tarnói, László: Versuch eines Porträts des Gelehrten und Wissenschaftsorganisators Robert Gragger. Uo. 15–38.
- Vízkelety, András: Robert Gragger als Mediävist. Uo. 39–48.
- Sauer, Gert: Zu den finnougristischen Beiträgen in der Zeitschrift „Ungarische Jahrbücher“. Uo. 127–129.
- Kornya, László: Das Wirken ungarischer Lektoren an der Berliner Universität 1917–1945 im Spiegel der von Robert Gragger gegründeten „Ungarischen Jahrbücher.“ Uo. 131–140.

- Rózsa, Mária: Robert Gragger, der Begründer der deutschen Hungarologie. Hans-Hermann Bartens – János Gulya – Klaus Röhrborn – Klaus Sagaster (Hg.): *Ural-Altäische Jahrbücher*. Neue Folge. Göttingen, 8/1988, 197–202.
- Rózsa, Mária: Robert Gragger – „Botschafter” der ungarischen Kultur in Berlin. *Germanisches Jahrbuch*, DDR – UVR VIII, Budapest 1988.
- Rózsa Mária: Gragger Róbert és a berlini Magyar Intézet könyvtára. *Magyar Könyvszemle* 1988/4. 304–310.

I. Nemzetközi Hungarológia-oktatási Konferencia (Budapest, 1988)

- Kornya László: Egy hungarológiai műhely történetéhez: magyar lektorok a berlini egyetemen 1917 és 1945 között a Gragger Róbert alapította „Ungarische Jahrbücher” alapján. *Hagyományok és módszerek. Hungarológiai Ismerettár* 7. (Szerk.: Giay Béla) Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest, 1990. 70–75. (Elhangzott az I. Nemzetközi Hungarológia-oktatási Konferencián, Budapesten 1988 augusztusában.)

75 éves a berlini Magyar Tanszék (1991)

- Schneider Márta: A Berlini Magyar Intézet és Collegium Hungaricum. *Regio* 4, 1992. 72–101.
- Schneider Márta: A Berlini Magyar Intézet és a Collegium Hungaricum.: *Hungarológia* 2. (Szerk.: Hegedűs Rita – Kőrösi Zoltánné – Tarnói László). Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest, 1993. 4–35. (Elhangzott a berlini egyetem magyar tanszéke alapításának 75. évfordulója alkalmából rendezett nemzetközi Gragger-szimpoziumon, Budapesten 1991. szeptember 20-án.)
- Kornya László: Gragger Róbert és az Ungarische Jahrbücher. Uo. 36–44.

Gragger Róbert, Klebelsberg Kunó és C. H. Becker együttműködése

- Kornya László: Adalékok a magyar–német szellemi kapcsolatok történetéhez: Gragger Róbert, Klebelsberg Kunó és C. H. Becker együttműködése a berlini hungarológia alakulásában. *Hungarológia* 4. Budapest 1993. 235–248.
- Keresztury Dezső: *Emlékezéseim – Szülőföldeim*: Valami a „hungarológiáról”. 144–145; Berlinben. 162–163. Argumentum Kiadó, Budapest, 1993.
- Ujváry Gábor: „Tudós kolostor csöndes kolostori kerttel” – A berlini Collegium Hungaricum története (1924–1944). *Levéltári Szemle* 1998/2. 3–28.

- Brandt Györgyi: Gragger Róbert, a hungarológia tudományág megeremtője. *Dolgozatok a magyar mint idegen nyelv és a hungarológia köréből* 37. (Szerk.: Szili Katalin) ELTE BTK Központi Magyar Lektorátus, Budapest, 1998 (60 p.)
- Brandt Györgyi: Gragger Róbert, a hungarológia atyja – levelei tükrében. *Hungarológiai Évkönyv* 1. (Szerk.: Szűcs Tibor – Nádor Orsolya) Pécsi Tudományegyetem, Pécs 2000. 97–106. (Elhangzott a IX. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus „magyar mint idegen nyelv” szekciójában, Veszprémben 1999. április 9-én.)
- Ujváry Gábor: Baráti háromszög (Carl Heinrich Becker, Klebelsberg Kunó, Gragger Róbert és a hungarológia megszületése). *Hungarológia* 2 (2000)/3 (Tverdota György főszerk.; Stauder Mária felelős szerk.). Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest. 99–120.
- Ujváry Gábor: Kultúrpolitikus, diplomata és tudományos menedzser – Hetvenöt esztendeje hunyt el Gragger Róbert. *Európai utas – Az európai együttműködés folyóirata*, 2001/3, 68–72.

Gragger Róbert a magyar lexikonokban

- Magyar írók élete és munkái. Írta és összeállította: Gulyás Pál. Budapest, 1992. XI. 318–324.
- Magyar Irodalmi Lexikon. Budapest, 1926, 312.
- Magyar Irodalmi Lexikon. Főszerkesztő: Benedek Marcell. Akadémiai kiadó, Budapest, 1963. I, 406.
- Új Magyar Irodalmi Lexikon. Főszerkesztő: Péter László. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000. A–Gy, 759–760.
- Magyar Életrajzi Lexikon. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967. I, 618.
- Új Magyar Életrajzi Lexikon. Főszerkesztő: Markó László. Magyar Könyvklub, Budapest, 2001. II, 1087.
- Új Idők Lexikona. Singer és Wolfner Irodalmi Intézet Rt. kiadása. Budapest, 1938. XI, 2807.
- Magyar Emigráns Irodalmi Lexikon. Szerkesztő: Nagy Csaba. Argumentum Kiadó, Budapest, 2000. 331–332.
- Magyar Nagylexikon. Nagylexikon Kiadó Budapest, 1999. VIII, 794.

Gragger Róbert a német lexikonokban

Kürschners Deutscher Gelehrten-Kalender 1926, 573–574.

Wer ist's? (8. Ausgabe). Leipzig, 1922. 513.

Taschenlexikon Ungarn. Bibliographisches Institut, Leipzig, 1981. 102.

A Berlieni Egyetem Hungarológiai / Finnugrisztikai Szakcsoportjának, illetve Hungarológiai Szemináriumának archívumából

Robert Gragger: Die jüngste ungarische Dichtung. Közzéteszi: Paul Kárpáti. *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 3. Robert Gragger zum 100. Geburtstag. Berlin–Budapest, 1988. 221–244.

„Ungarische Kultur”. Skizze zu einem Nachschlagewerk. *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 4. Berlin–Budapest, 1989. 213–225.

Robert Gragger: Kulturwerte Ungarns für Deutschland (Aus dem Gragger-Nachlaß). *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 5. Berlin–Budapest, 1990. 219–242.

Miniszterelnöki „irodalmi actió” 1916-ban [valószínűleg Gragger elaborátumának kéziratos másolata]. Közzéteszi: Paul Kárpáti. *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 7. Berlin–Budapest, 1994. 263–273.

C. H. Beckers Konzept und R. Graggers Ausführungen zur Gründung des Ungarischen Instituts in Berlin 1917. Közzéteszi: Paul Kárpáti. Uo. 275–299.

Miniszterelnöki „irodalmi actio” 1916-ban. II. rész. Közzéteszi: Paul Kárpáti [Gragger Róbert előterjesztése és tervezete: Ungarische Bibliothek]. *Berliner Beiträge zur Hungarologie* 8. Julius von Farkas zum 100. Geburtstag. Budapest–Berlin, 1995. 189–212.

Egyéb

Gragger Róbert: Munkatervünk [bevezetés az Ungarische Jahrbücher I. kötetéhez, 1921, 1–8.]. Fordította: Hegedűs Rita. In: A hungarológia fogalma. *Hungarológiai ismerettár* 5. (Válogatta: Giay Béla) Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest, 1990. 5–16.